

'Bijles werkt beter dan zittenblijven'

CNV Onderwijs: Niet meer het hele jaar overdoen bij een paar onvoldoendes

Potentiële zittenblijvers die voor maar een paar vakken onvoldoende staan, moeten voortaan bijles krijgen of iets extra's doen in de zomermaanden. Zo wordt voorkomen dat ze het hele jaar over moeten doen. Met dat voorstel komt lerarenvakbond CNV Onderwijs.

Als ze alleen hun zwakke punten hoeven bij te spijkeren, duiken scholieren een stuk gemotiveerder de boeken in, denkt voorzitter Michel Rog van de bond. "Nu is er een grote groep die net niet overgaat, en dan alles opnieuw moet doen. Dat is zonde." Leerkrachten klagen bij de bond dat de desinteresse van zittenblijvers de sfeer in de klas verpest.

Zittenblijven is duur, betoogt Rog. Elke zittenblijver in het voortgezet onderwijs kost 7000 euro. Met zo'n 50.000 zittenblijvers per jaar komt dat op een kostenpost van 350 miljoen euro. Dat geld kan ook naar bijles buiten schooltijd of een zomer-school, waar leerlingen gericht hun zwakke vakken bijspijkeren. Daarom hoeven die extra lessen niets te kosten. Om het van de grond te krijgen, moet de overheid wel eerst investeren, zegt Rog. "Maar die lessen betalen zichzelf op termijn terug."

Vorige maand vroeg de onderwijsinspectie ook al aandacht voor zittenblijven. Vergeleken met elders komt dat in Nederland vaak voor en het aantal zittenblijvers groeit bovendien al een paar jaar gestaag. Maar zittenblijvers krijgen geen specifieke hulp, stelde de inspectie in haar jaarverslag; ze werken hetzelfde programma af dat de eerste keer ook niet werkte. "Er is weinig bewijs dat zittenblijven effectief is."

Het plan van CNV Onderwijs is welwillend onthaald. Minister Van Bijsterveldt noemt het 'een interessante gedachte'. De VO-raad (waarin de schoolbesturen verenigd zijn) wijst erop dat sommige scholen al zo werken. "En die hebben er goede ervaringen mee. Wij willen meer maatwerk op school, dus we zien wel heil in dit idee."

Ook scholierenbond Laks is enthousiast. "Die extra lessen kosten je misschien je zomervakantie", zegt bestuurslid Alderik Oosthoek, "maar als je daardoor over mag, heb je daar wel wat voor over."

'Het kan best minder'

Gerard Timmerman is directeur bovenbouw van het Dockinga College in Dokkum, met vrij veel zittenblijvers. "Klinkt als een goed plan. Maar je hebt ook kinderen die zoveel onvoldoendes hebben dat je het zittenblijven niet kan uitsluiten. En het vergt extra inzet van

personeel, als je kinderen extra moet begeleiden. We hebben jaarlijks 5 tot 20 procent zittenblijvers. Als er extra geld komt, kan het percentage behoorlijk naar beneden. Maar of de kinderen het zelf zien zitten weet ik ook niet. Je pakt ze ook nog hun vrije tijd af."

'Bijles stok achter deur'

Hans Luyten (Universiteit Twente) doet onderzoek naar het nut van zittenblijven. "Logisch idee, en een goede stok achter de deur, dat de zomervakantie in het water valt als leerlingen vakken niet halen. Ik vind zittenblijven een onbeholpen manier van omgaan met leerlingen die achterblijven. Er zijn in wereldwijd onderzoek met grote regelmaat negatieve effecten gerapporteerd. Op korte termijn lijken leerlingen het iets makkelijker te hebben, omdat ze alles opnieuw doen, maar na verloop van tijd zakken ze weer terug naar hun oude niveau."